

[Rimstad.]

Ud fra mit syn på forslaget vil jeg derfor så indtrængende som muligt henstille til socialdemokratiet at opgive sagen. Der er ingen hæder at vinde på den. En gennemførelse vil blot understrege, at regeringspartiet slet ikke i praksis er i stand til at leve op til den kulturelle standard, som dets bestræbelser på andre kulturelle områder indicerer. Her er en god lejlighed for regeringen til at vise, at den kan skelne mellem krav, der formuleres på baggrund af videnskabelig indsats, og krav, der fremstår på baggrund af velmente, men ganske misforståede og uansvarlige højskoletanker, der vil identificere sig med folkelige synspunkter, folkesjælen, og hvad der ellers kan findes frem af den slags følelsesbetonede uhåndgribeligheder.

Så vil jeg ganske kort trække linjerne op for mit partis stilling i denne sag. Den har ikke undergået nogen forandring, siden vi sidste gang drøftede forslaget for et par år siden, og den hvilede da på to saglige betragtninger, hvoraf den første drejede sig om folketingets efter vor mening meget problematiske ret til at gribe ind i et gennem en testamentarisk bestemmelse etableret ejerforhold. Den anden angår betimeligheden af, at folketinget med magt i hænde tvinger en igangværende videnskabelig forskning, som Danmark har vundet international anerkendelse for, til næsten totalt ophør.

Hvad den første betragtning angår, så finder vi det skadeligt for den almindelige retsbevidsthed, at myndigheder, som ønsker at give gaver, uden videre udsteder løfte på gaveobjekter, som de på det pågældende tidspunkt ikke har nogen som helst rådighed, endsige ejendomsret over, og gør det uden forudgående rådførelse med de videnskabelige institutioner og de videnskabsmænd, der har det retlige, det videnskabelige og det moralske ansvar for de påtænkte gaveobjekters forvaltning.

Til den anden betragtning, den, der drejer sig om det hensigtsmæssige i, at folketinget sætter stop for en, vi kan godt sige gennem århundreder udført videnskabelig forskning, har vi den kommentar, at tinget umuligt kan føle sig kompetent hertil. En sådan handling, der i det givne tilfælde kun vil kunne forsvares ud fra videnskabelige

afvejninger for og imod af de saglige grunde, der foreligger, kan folketinget ikke medvirke til uden derved at skade folkestyrets sag og uden derved at sætte sin anseelse over styr. Der er utvivlsomt allerede i befolkningen en stærk irritation over, at sagkundskaben ofte kun har mådelige kår inden for de overvejelser, der går forud for tingets afgørelser. At forstærke denne følelse af irritation ved fremsættelse af forslag af denne art, der af sagkundskaben betegnes som et makværk, finder vi ganske enkelt udfordrende.

I mit parti går vi af de nævnte grunde ikke med til en udlevering af håndskrifterne. For os betyder de en dansk kulturskat, som vort land både har pligt til og særlig gode muligheder for at bevare og forøge igennem den fremragende og anerkendte videnskabelige indsats, som lovforslaget vil bringe til ophør.

Rosing: Jeg skal i mit lille indlæg kort redegøre for mit synspunkt til spørgsmålet om udlevering af de islandske håndskrifter, idet det dog ud over Codex regius og Flatøbogen endnu ikke vides, hvilke håndskrifter den påtænkte gave drejer sig om.

Som bekendt var jeg for 3 år siden blandt de underskrivere, der på grundlag af grundlovens § 73 fremsatte kravet om udsættelse af indstillingen til kongelig stadfæstelse af det vedtagne lovforslag, som i dag behandles igen af det nye høje ting. Min begrundelse dengang var den, at jeg anså enhver udlevering af de af det arnamagnæanske institut ejede håndskrifter som et indgreb i stiftelsens fundats, og jeg fandt tvivlsspørgsmålene i forbindelse med udleveringen og dens eventuelle konsekvenser langtfra afklarede, hvilket synspunkt også er bekræftet af fremkomne, endnu divergerende opfattelser herom i den seneste tid.

Selv om jeg ikke har forstand på juridiske spørgsmål, har jeg den opfattelse, at udleveringsspørgsmålet indebærer vigtige flersidede hensyn, som ikke alene bør løses ud fra politiske og følelsesmæssige motiver. Her ligger jo også et retssynspunkt og et hensyn til videnskabelig forskning såvel i Norden som i forbindelse med andre videnskabelige institutioner, der knyttes til forskningen heraf.

Det kan måske af de ærede ordførere